

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบสองกลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Pretest – Posttest Control Group Design)

ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 14-18 ปี

กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกดังนี้

1. นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ทำการคัดเลือกเยาวชนที่มีความเหมาะสมและมีระยะเวลาก่อนครบกำหนดพ้นโทษเพียงพอสำหรับการเข้าร่วมโปรแกรมจำนวน 25 คน
2. นำแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กให้นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ใกล้ชิดและรู้จักเยาวชนทั้งหมดเป็นอย่างดีจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กเพื่อให้ได้คะแนนจากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กของเยาวชนทั้ง 25 คน
3. เรียงลำดับคะแนนรวมที่ได้จากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กจากสูงไปหาต่ำ จากนั้นเลือกเยาวชนที่มีคะแนนสูงสุดที่สุด 16 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโปรแกรม ขึ้นตามลำดับดังนี้

- 1.1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

1.2. สร้างโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART โดยดัดแปลงจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว ซึ่งประกอบด้วย การฝึก 3 ส่วน ได้แก่

1.2.1. การฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม

1.2.2. การฝึกควบคุมความโกรธ

1.2.3. การฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.3. นำโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่านตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4. นำโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

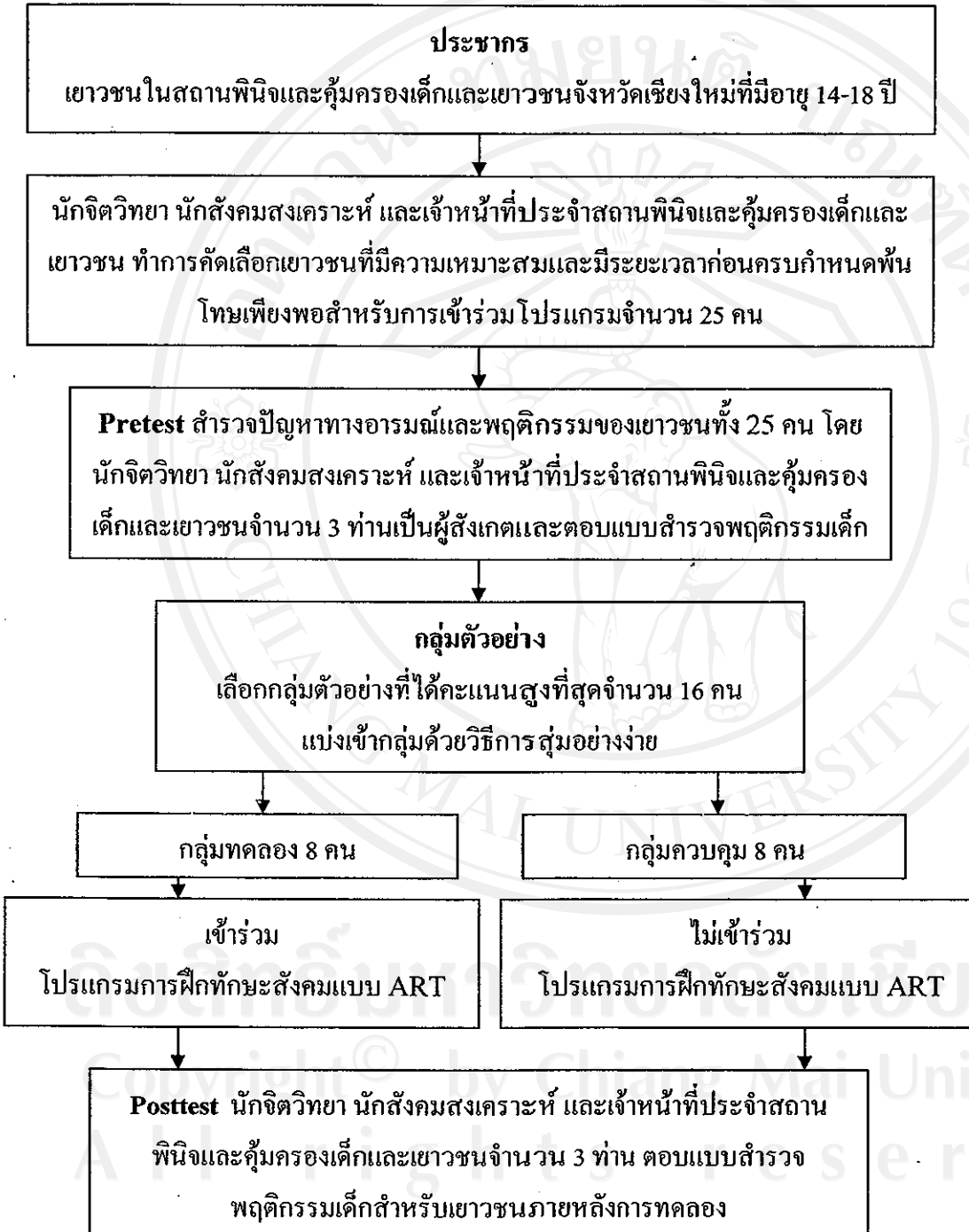
2. แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (Thai Youth Checklist (TYC)) ชุดสำหรับครู ซึ่งได้รับการพัฒนาและดัดแปลงจาก Child Behavior Checklist ของ Thomas M. Achenbach โดยสมทรง สุวรรณเลิศ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2540) หาค่าความเชื่อถือได้โดย Test-retest reliability ซึ่งให้ครูตอบแบบสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมของเด็กรายเดียวกันซ้ำจำนวน 30 ราย ในระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ ได้ผลค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.91 ($p > 0.01$) และหาค่าความเชื่อถือได้ของ Inter-interviewer reliability ซึ่งให้ครูที่รู้จักใกล้ชิดเด็กเป็นอย่างดี 15 คู่ ตอบแบบสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมเด็กรายเดียวกันโดยต่างคนต่างตอบ ได้ผลค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.83 ($p > 0.01$) แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ได้แก่

2.1. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเบื้องต้นของเด็ก ครูผู้ตอบ และผู้ปกครอง ข้อมูลด้านการเรียน แรงจูงใจ การปรับตัวของเด็กที่โรงเรียน และลักษณะอารมณ์

2.2. หัวข้อพฤติกรรมต่างๆ รวม 143 ข้อ ซึ่งแบ่งปัญหาพฤติกรรมทางสังคมออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ปัญหาที่แสดงถึงความเก้ดกคความวิตกกังวลหรือความขัดแย้งภายในจิตใจ (Internalizing Problems) และปัญหาที่แสดงออกอย่างตรงไปตรงมาหรือขาดความควบคุม (Externalizing Problems) และแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยทั้งหมด 8 กลุ่ม ได้แก่ การถอนตัวออกจากสังคม การมีอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ความกังวล/ซึมเศร้า ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางความคิด ปัญหาด้านสมาธิ พฤติกรรมเกร และพฤติกรรมก้าวร้าว โดยมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเป็นผู้ประเมิน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบ Pretest – Posttest Control Group Design ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงรูปแบบการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นเตรียมการทดลอง

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตทำการวิจัย จากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแนะนำตัว พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการในการทำการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสำรวจกลุ่มเป้าหมาย และเตรียมการต่างๆ ในการวิจัย
3. ติดต่อนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวน 3 ท่าน เพื่อเป็นผู้คัดเลือกและตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสำหรับงานวิจัย ตามวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
4. เตรียมการในด้านสถานที่สำหรับการดำเนินโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART โดยขอความร่วมมือจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ที่จะใช้ดำเนินการ

ขั้นดำเนินการทดลอง

เยาวชนกลุ่มในทดลองจะเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สำหรับกลุ่มควบคุมไม่มีการดำเนินกระบวนการใดๆ

ขั้นสิ้นสุดการทดลอง

เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้ง 3 ท่านตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับเยาวชนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Posttest) จากนั้นนำผลที่ได้ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถานที่ในการวิจัย

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่
2. เปรียบเทียบคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมภายในกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง ใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample
3. เปรียบเทียบคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง ใช้สถิติ Mann-Whitney U Test